

Til lovforslag nr. L 170. Betænkning afgivet af Skatteudvalget den 29. april 1992

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove

(Nedsættelse af virksomhedsskatteprocenten m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til skatteministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Advokatrådet,
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og
De danske Landboforeninger.

Der er af skatteministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet kan stemme for de under nr. 1, 2, 3, 5, 6 og 7 stillede ændringsforslag.

Mindretallet udtaler, at ændringsforslag nr. 4 forøger passivposten i dødsboer fra 20 til 21,5 pct. Socialistisk Folkeparti agter at stemme imod dette ændringsforslag, da der er tale om en lempelse af en i forvejen særdeles lempelig dødsbøbeskatning.

Socialistisk Folkeparti finder det endvidere skandaløst og skamløst, at Socialdemokratiet og regeringen nu lemper skatten yderligere for virksomhedsejere, der har så stor en indtje-

ning, at de ikke behøver at bruge alle pengene for at kunne eksistere.

Denne gruppe erhvervsdrivende har, siden skattereformen trådte i kraft, fået lettelse efter lettelse, og med vedtagelse af lovforslaget har de fået mere end halveret skatten af den sidst tjente krone.

I 1987 var skatten for disse erhvervsdrivende med meget stor indtjening 74 pct. + kirkeskat. Skatten er med dette forslag nedsat til 34 pct. inkl. kirkeskat.

En nylig undersøgelse fra Socialministeriet viste, at masser af lavtlønnede pensionister og enlige forældre med mindre børn har reelle marginalskatter på tæt ved 100 pct., i visse tilfælde endda over 100 pct. Efter Socialistisk Folkepartis opfattelse var det her, der var brug for markante skattnedsættelser. For disse grupper af lavtlønnede er snakken om lettelser forblevet – snak. Det flertal, som nu lemper skatten for de rigeste, har intet gjort ved samspilsproblemerne mellem sociallovgivningen og skattelovgivningen. Mens meget store grupper af lavtlønnede lønmodtagere, pensionister og mindre erhvervsdrivende må betale 53 pct. i skat, nedsætter Folketingets flertal med dette forslag skamløst skatten for den del af de erhvervsdrivende, der har de højeste indkomster.

Den dramatiske nedsættelse af skatten for erhvervsdrivende kommer i meget ringe udstrækning mindre erhvervsdrivende og ejere af mindre landbrug og udlejningsejendomme til gode. For det første tjener disse grupper ofte så lidt, at al indtjeningen går til forbrug. Og dermed er fordelene ved den lave beskatning borte.

Den lave beskatning kan således kun være de grupper til gavn, der tjener så meget, at de ikke kan nå at bruge alle pengene. For det andet er virksomhedsordningen for disse grupper helt unødigt kompliceret, og dette lovforslag forøger blot mængden af indviklede regler, og ønsker disse grupper at benytte virksomhedsordningen, ædes skattebesparelsen, der for en lav indkomst er langt mindre end for en stor indkomst, blot op af skyhøje honorarer til de få specialister, der kan hitte rundt i virksomhedsordningens myriader af komplicerede regler.

De nu skabte asymmetrier mellem personbeskatningen og virksomhedsbeskatningen/selskabsbeskatningen vil med sikkerhed give anledning til store huller i skattesystemet, der vil undergrave statens skatteprovenu. Det er således Socialistisk Folkepartis opfattelse, at provenutabet ved vedtagelse af lovforslaget vil blive langt større på sigt end antydnet i bemærkningerne til lovforslaget.

Endelig undrer Socialistisk Folkeparti sig over, at ministeren foretager så mange ændringer i virksomhedsskatteoven uden at komme med de forenklinger, der er behov for, for især de mindre erhvervsdrivende og ejere af udlejningsejendomme. Med denne nye skattenedsættelse vil presset for at benytte virksomhedsordningen blive større.

Socialistisk Folkeparti opfordrer hermed for 27. gang ministeren til at få forenklet virksomhedsordningen for de mindre erhvervsdrivende og for ejere af de mindre udlejningsejendomme. Modellen fra forenklingssudvalget kunne efter vor opfattelse passende tages som udgangspunkt.

Det skal for en retfærdigheds skyld erkendes, at lovforslaget med ændringsforslagene også lukker en række huller i virksomhedsordningen, hvilket Socialistisk Folkeparti selvsagt er varmt tilhænger af. Men loven som helhed betragtet er skandaløs og skamløs.

Ændringsforslag

Til § 1

Af skatteministeren, tiltrådt af udvalget:

1) I indledningen indsættes efter »nr. 620 af 22. august 1991,« ordene: »som ændret ved § 2 i lov nr. 234 af 8. april 1992«.

2) Før nr. 1 indsættes som nye numre:

»01. § 1, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Skattepligtige personer, der driver selvstændig erhvervsvirksomhed, kan anvende virksomhedsordningen efter reglerne i denne lov på indkomst fra virksomheden.«

02. I § 1, stk. 1, 3. pkt., ændres »reglerne« til: »virksomhedsordningen«.

03. I § 1, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »indeksobligationer« ordene: », uforrentede obligationer«.

04. § 2, stk. 1, affattes således:

»Det er en betingelse for at anvende virksomhedsordningen, at den skattepligtige udarbejder et selvstændigt regnskab for virksomheden, som opfylder bogføringslovens krav. Bogføringen skal tilrettelægges således, at der regnskabsmæssigt sker en opdeling af den skattepligtiges samlede økonomi i en virksomhedsøkonomi (virksomhedsordningen) og en privatøkonomi. Beløb, der overføres mellem virksomhedsordningen og privatøkonomien, skal bogføres særskilt for hver post med virkning fra det tidspunkt, hvor overførslen finder sted.«

05. I § 2, stk. 2, ændres »reglerne i denne lov« til: »virksomhedsordningen« (2 steder), og »reglerne« ændres til: »virksomhedsordningen«.

06. I § 2, stk. 3, ændres »reglerne i denne lov« til: »virksomhedsordningen«, og »reglerne« ændres til: »virksomhedsordningen«.

07. I § 3, stk. 1, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Det gælder dog ikke beløb, der bogføres på mellemregningskontoen, jf. § 4 a.«

08. I § 3, stk. 2, ændres »reglerne i denne lov« til: »virksomhedsordningen«.

09. I § 3, stk. 8, ændres »reglerne i denne lov« til: »virksomhedsordningen« (2 steder), »disse regler« ændres til: »virksomhedsordningen«, og »reglerne« ændres til: »virksomhedsordningen«.

010. Efter § 4 indsættes som nyt kapitel:

»Kapitel 2 a

Mellemregningskonto

§ 4 a. Den skattepligtige kan i stedet for at foretage indskud efter § 3 overføre kontante beløb fra privatøkonomien til virksomhedsordningen, der bogføres på en uforrentet mellemregningskonto.

Stk. 2. På det tidspunkt, hvor anvendelsen af virksomhedsordningen påbegyndes, kan der ikke bogføres beløb på mellemregningskontoen.

Stk. 3. Beløb eller værdier, der overføres fra mellemregningskontoen til privatøkonomien, anses ikke for en overførsel efter § 5 og medregnes ikke ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Såfremt indestående på mellemregningskontoen på noget tidspunkt bliver negativ, skal beløbet udlignes ved en overførsel efter § 5.

Stk. 4. Driftsomkostninger, som den skattepligtige har afholdt af private midler, bogføres på mellemregningskontoen.«

011. § 8, stk. 1, affattes således:

»Virksomhedens afkastgrundlag opgøres ved indkomstårets begyndelse som virksomhedens aktiver med fradrag af gæld og beløb, der er afsat efter §§ 4 og 10, stk. 1, samt indestående på mellemregningskonto efter § 4 a.««

3) Efter nr. 3 indsættes som nye numre:

»012. I § 13, stk. 5, ændres »reglerne i denne lov« til: »virksomhedsordningen«, og »lovens regler« ændres til: »virksomhedsordningen«.

013. I § 15, stk. 1, 1. pkt., ændres (2 steder) »reglerne i denne lov« til: »virksomhedsordningen«.

014. I § 15, stk. 5, ændres »virksomhedsskatte-lovens regler« til: »virksomhedsordningen«.

Af *skatteministeren*, tiltrådt af et flertal (udvalget med undtagelse af SF):

4) Nr. 6 affattes således:

»6. I § 18, stk. 3, ændres »20 pct.« til: »21½ pct.««

Af *skatteministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 2

5) I indledningen ændres »lov nr. 217 af 10. april 1991« til: »§ 2 i lov nr. 895 af 21. december 1991«.

Til § 4

6) Stk. 1 affattes således:

»Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra og med indkomståret 1992, jf. dog stk. 2, 3, 4 og 5.«

7) Efter stk. 1 indsættes som nye stykker:

»Stk. 2. § 1, nr. 03, har dog først virkning for obligationer, der anskaffes fra og med lovens ikrafttræden.

Stk. 3. § 1, nr. 04, 07, 010 og 011, har dog først virkning fra lovens ikrafttræden. Den skattepligtige kan dog vælge at anvende bestemmelserne med virkning for hele indkomståret 1992.«

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 4 og 5.

Bemærkninger

Til nr. 1 og 4

I § 2 i lov nr. 234 af 8. april 1992 er passivposten ved beregning af arveafgift i forbindelse med udlæg af en virksomhed i virksomhedsordningen fra et dødsbo forhøjet fra 12½ pct. til 20 pct. af det overtagne indestående på konto for opsparet overskud fra og med indkomståret 1991. Forhøjelsen er en følge af nedsættelsen af virksomhedsskatteprocenten fra 40 til 38 og forhøjelsen af efterbeskatningsprocenten i et dødsbo fra 25 til 40.

Ændringsforslag nr. 4 indebærer, at forhøjelsen af passivposten fra 12½ til 20 pct. kun skal have virkning for indkomståret 1991. Dette må ses i sammenhæng med, at passivposten fra og med indkomståret 1992 foreslås forhøjet til 21½ pct. som følge af forslaget om nedsættelse af virksomhedsskatteprocenten fra 38 til 34 og forhøjelsen af efterbeskatningsprocenten i dødsboer fra 40 til 43.

Til nr. 2 og 3

Ad nr. 01

Ændringsforslaget medfører alene en lovfæstelse af begrebet virksomhedsordningen.

Ad nr. 03

Det foreslås, at 0 pct.'s obligationer på linie med indeksobligationer og præmieobligationer ikke kan indgå i virksomheden. Dette skyldes, at der ikke er et løbende afkast af disse obligationer, og at kursgevinsten ved indfrielse kan gøres til kapitalindkomst ved at overføre obligationerne til privatøkonomien, inden gevinsten realiseres.

Ad nr. 04

Det er bl.a. en betingelse for at anvende virksomhedsordningen, at virksomhedens bogføring tilrettelægges på en sådan måde, at den skattepligtige regnskabsmæssigt opdeler sin samlede økonomi i en virksomhedsøkonomi (virksomhedsordningen) og en privatøkonomi. Dette er en nødvendig betingelse for, at virksomhedsordningen kan anvendes, fordi skatteberegning efter loven i modsat fald ikke vil være mulig.

Det foreslås, at betingelsen om tilrettelæggelsen af bogføringen udtrykkeligt skal fremgå af lovteksten.

I bestemmelsen er det endvidere udtrykkeligt anført, at overførsler mellem virksomhedens økonomi og privatøkonomien skal bogføres særskilt for hver post med virkning fra det tidspunkt, hvor overførslen finder sted. Kravet om, at samtlige overførsler mellem virksomheden og privatøkonomien bogføres særskilt, indebærer ikke, at den skattepligtige på overførelstidspunktet skal tage stilling til, om beløbet skal anses som en hævnning af optjent overskud eller som en overførsel fra mellemregningskontoen. De foretagne overførsler kan fordeles mellem hævekontoen og mellemregningskontoen efter indkomstårets udløb.

Da det ikke er praktisk muligt løbende at bogføre overførsler i form af privat anvendelse af f.eks. virksomhedens bil, telefon m.v., kan sådanne overførsler bogføres på mellemregningskontoen ultimo året.

Ad nr. 02, 05, 06, 08, 09, 012, 013 og 014

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede formulering i nr. 01.

Ad nr. 07

Efter de gældende regler anses enhver overførsel af værdier fra den skattepligtige til virksomheden for indskud i virksomheden, jf. dog bemærkningerne til nr. 010 om den begrænsede anvendelse af en mellemregningskonto. Det betyder, at den skattepligtige eller en eventuel ægtefælle ikke kan yde lån til virksomheden, som derefter ville kunne tilbageføres uden for hæverækkefølgen.

Det foreslås nu, at den skattepligtige frit kan foretage indskud på en uforrentet mellemregningskonto, fra hvilken overførsler til privatøkonomien ikke indgår i hæverækkefølgen, se bemærkningerne til nr. 010.

Som følge heraf foreslås, at beløb, der bogføres på mellemregningskontoen ikke anses for indskud i virksomheden.

Ad nr. 010

Ad stk. 1

Efter lovforslaget skal der ske en ophævelse af nettometoden i virksomhedsskattelovens § 11, stk. 3. For at undgå urimelige konsekvenser af ophævelsen af nettometoden foreslås en lovfæstelse og liberalisering af de principper, der efter cirkulæret om virksomhedsordningen gælder for anvendelse af en mellemregningskonto.

Efter de gældende regler kan den skattepligtige kun i begrænset omfang foretage indskud på mellemregningskontoen, hvorfra beløb igen kan hæves uden at indgå i hæverækkefølgen. Hvis den skattepligtige indskyder større beløb, end det følger af cirkulæret, vil beløbet blive betragtet som et indskud i virksomheden.

For at afhjælp disse ulemper foreslås det, at den skattepligtige frit kan foretage kontante indskud i virksomheden på en mellemregningskonto, hvorfra beløbene igen kan hæves uden om hæverækkefølgen og uden rentekorrektion.

Der er ingen misbrugsmuligheder forbundet hermed, idet kontoen efter ændringsforslaget skal være uforrentet og indestående på mellemregningskontoen ikke skal medregnes i virksomhedens kapitalafkastgrundlag, jf. bemærkningerne ad nr. 011. Indskud på mellemregningskontoen kan således forøge virksomhedens overskud, uden at den del af overskuddet, der beskattes som kapitalindkomst, forøges.

Efter de gældende regler skal skattemyndighederne påse, at indskud på mellemregningskontoen står i rimeligt forhold til skatteydernes samlede økonomi, og at der kun er tale om midlertidige beløb. Dette er overflødig efter ændringsforslaget, da der frit kan foretages indskud på mellemregningskontoen. For at undgå muligheder for spekulation i ordningen foreslås dog, at der på mellemregningskontoen alene kan bogføres kontante beløb fra privatøkonomien til virksomhedsordningen.

Ad stk. 2

Efter de foreslåede regler kan der ikke i åbningsbalancen posteres beløb på mellemregningskontoen.

Ad stk. 3

Den skattepligtige kan efter ændringsforslaget overføre beløb og værdier fra mellemregningskontoen til privatøkonomien uden om hæverækkefølgen, det vil sige uden beskatning af opsparet overskud eller rentekorrektion. Som følge heraf skal indestående på mellemregningskontoen i virksomheden fragå ved opførelsen af kapitalafkastgrundlaget.

Overførsler fra virksomhedsordningen til privatøkonomien anses ikke for en overførsel efter § 5, såfremt værdien heraf bogføres på mellemregningskontoen og indestændet ikke herved bliver negativt.

Såfremt saldoen på mellemregningskontoen på noget tidspunkt bliver negativ, skal beløbet udlignes ved en hævning, idet den skattepligtige ikke må kunne låne af virksomheden uden om hæverækkefølgen og uden rentekorrektion. Bestemmelsen forudsætter således som udgangspunkt en løbende saldering af kontoen. Medmindre der er tale om specielle forhold, hvor der søges en omgåelse af hæverækkefølgen, kan saldering op til månedlige eller kvartalsvise mellemrum blive accepteret under hensyn til, hvad der er sædvanligt efter virksomhedens art og omfang.

Samtlige overførsler mellem virksomheden og privatøkonomien skal bogføres særskilt. Dette betyder dog ikke, at den skattepligtige på overførselstidspunktet skal tage stilling til, om beløbet skal anses som en hævning af optjent overskud eller som en overførsel fra mellemregningskontoen. De foretagne overførsler kan fordeles mellem hævekontoen og mellem-

regningskontoen efter indkomstårets udløb. I og med at primosaldoen på mellemregningskontoen først kendes ved udarbejdelsen af regnskabet for det forudgående indkomstår eller – f.eks. hvis der skal overføres beløb til medarbejdende ægtefælle – først ved udarbejdelsen af regnskabet for det pågældende år, vil det formentlig være mest praktisk at bogføre samtlige overførsler i løbet af indkomståret mellem virksomhedsordningen og privatøkonomien på en foreløbig mellemregningskonto. Når primoposteringerne kendes, kan salderingen foretages og eventuelle negative saldi udlignes ved en hævning på hævekontoen. På denne måde opstår hævekontoen først ved udarbejdelsen af regnskabet.

Ad stk. 4

Virksomhedens fradragsberettigede refusioner til den skattepligtige (det vil sige værdi af erhvervsmæssig benyttelse af private aktiver og refusion af driftsomkostninger afholdt af private midler) anses efter gældende praksis som hovedregel for personlig indkomst, bortset fra refusion af kørsel i bil efter Ligningsrådets satser. Det samme beløb fradrages igen i den personlige indkomst.

Det foreslås, at refusionerne af praktiske grunde kan bogføres på mellemregningskontoen, hvorfra overførsel til privatøkonomien kan ske skattefrit. Den skattepligtige vil derfor heller ikke kunne foretage fradrag for de refunderede udgifter i skatteregnskabet for privatøkonomien.

Ad nr. 011

Ændringen er en følge af forslaget om mellemregningskontoen. Da indestående på mellemregningskontoen i realiteten er en form for fremmedkapital i virksomheden, foreslås det, at indestående på kontoen fragår i kapitalafkastgrundlaget.

Til nr. 5

Der er alene tale om en redaktionel konsekvensændring som følge af vedtagelsen af lov nr. 895 af 21. december 1991.

Til nr. 6 og 7

Ændringsforslaget om, at uforrentede obligationer ikke kan indgå i virksomhedsordnin-

gen, foreslås at have virkning for obligationer, der anskaffes fra og med lovens ikrafttrædelse.

Efter de foreslåede regler kan den skattepligtige vælge, om reglerne om mellemregningskontoen skal anvendes med virkning for hele indkomståret 1992 eller først med virkning fra tidspunktet for lovens ikrafttrædelse.

Provenumæssige konsekvenser

Den foreslåede liberalisering af reglerne om mellemregningskontoen skønnes at medføre et beskedent merprovenu i det omfang, æn-

dringsforslaget medfører forøgede indskud på mellemregningskontoen, som nedsætter virksomhedens renteudgifter eller forøger renteindtægterne, uden at dette giver anledning til et forøget kapitalafkast.

Administrative konsekvenser

Ændringsforslagene skønnes ikke at medføre nævneværdige administrative konsekvenser for de statslige told- og skattemyndigheder eller kommunerne.

Pia Gjellerup (S) fmd. Klaus Hækkerup (S) Anne-Marie Meldgaard (S) Peder Sass (S)

Stavad (S) Ove Fich (S) Jes Lunde (SF) Jens Thoft (SF) Bente Juncker (CD)

Aagaard (KF) Pernille Sams (KF) Peter Brixtofte (V) nfmd. Svend Heiselberg (V)

Svend Aage Jensby (V) Ole Donner (FP) Elisabeth Arnold (RV) Kofod-Svendsen (KRF)

Til lovforslag nr. L 170. Ændringsforslag stillet den 29. april 1992

Ændringsforslag

til 3. behandling af

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove

(Nedsættelse af virksomhedsskatteprocenten m.v.)

Af skatteministeren:

Til nr. 1

Til § 1

1) Nr. 4 affattes således:

»4. § 2, stk. 1, affattes således:

»Det er en betingelse for at anvende virksomhedsordningen, at den skattepligtige udarbejder et selvstændigt regnskab for virksomheden, som opfylder bogføringslovens krav. Bogføringen skal tilrettelægges således, at der regnskabsmæssigt sker en opdeling af den skattepligtiges samlede økonomi i en virksomhedsøkonomi (virksomhedsordningen) og en privatøkonomi.«

2) Efter nr. 6 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 2 indsættes efter stk. 4 som nye stykker:

»Stk. 5. Beløb, der overføres mellem virksomhedsordningen og privatøkonomien, skal bogføres særskilt for hver post med virkning fra det tidspunkt, hvor overførslen finder sted, jf. dog stk. 6.

Stk. 6. Overførsel af biler og vindmøller, der benyttes både til erhvervmæssige og private formål, skal bogføres med virkning fra starten af indkomståret. Overførsel af finansielle aktiver og passiver, indskud og overførsler efter § 5, der kan foretages inden fristen for indgivelse af selvangivelse, skal bogføres med virkning fra indkomstårets udløb.«

Stk. 5 bliver herefter stk. 7.«

Bemærkninger

Ændringsforslaget medfører, at den foreslåede affattelse af § 2, stk. 1, ændres, idet den tidligere foreslåede bestemmelse opdeles i to bestemmelser.

§ 2, stk. 1, indeholder efter ændringsforslaget kun betingelserne for at anvende virksomhedsordningen samt regler om, hvorledes bogføringen skal tilrettelægges. De tidligere foreslåede bestemmelser om bogføringen af overførsler mellem virksomhedens økonomi og privatøkonomien foreslås udskilt i et særskilt stykke, jf. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 2.

Til nr. 2

Ad stk. 5

Det foreslåede stk. 5 er identisk med sidste punktum i den tidligere foreslåede affattelse af § 2, stk. 1. Det foreslåede stk. 5 indeholder herefter hovedreglen for, hvorledes overførsler mellem virksomhedsøkonomien og privatøkonomien skal bogføres. Der foreslås i særlige tilfælde undtagelser fra hovedreglen, jf. bemærkningerne til stk. 6.

Ad stk. 6

Det foreslås, at der sker en lovfæstelse af bestemmelsen i Told- og Skattestyrelsens cirkulære nr. 1987-46 om overførsel af biler, der både før og efter overførslen anvendes til såvel

erhvervsmæssige som private formål. Overførslen skal efter cirkulæret bogføres med virkning fra starten af indkomståret.

Tilsvarende foreslås, at overførsel af vindmøller, der både før og efter overførslen anvendes til såvel erhvervsmæssige som private formål, bogføres med virkning fra starten af indkomståret.

Endvidere foreslås en lovfæstelse af bestemmelsen i punkt 80 i virksomhedsskattecirkulæret om overførsel af finansielle aktiver og passiver. Efter cirkulæret anses finansielle aktiver og passiver overført med virkning for indkomstårets ultimobalance.

At finansielle aktiver og passiver skal anses for overført ved indkomstårets udløb, skyldes, at det ikke er muligt at konstatere, hvornår en sådan overførsel finder sted på grundlag af eksterne registreringer i f.eks. pengeinstitutter, Værdipapircentralen, tinglysningskontorer m.v. Hvis valget af overførselstidspunkt i løbet af indkomståret overlades til den skattepligtige, vil dette medføre, at det ved udarbejdelsen af selvangivelsen er muligt efterfølgende at placere finansielle aktiver og gæld optimalt.

Herudover foreslås, at indskud og overførsler efter § 5, der kan foretages inden udløbet af fristen for indgivelse af selvangivelse, skal bogføres med virkning fra indkomstårets udløb.